

DECIZIE

19 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Iurie Bejenaru
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Întreprinderea de Stat „Moldtraselectro”,
în cauza privind insolabilitatea Întreprinderii Municipale de Gestionare a
Fondului Locativ nr. 4 mun. Chișinău,

împotriva încheierii din 02 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a respins contestația depusă de către Întreprinderea de Stat „Moldtraselectro”,

constată:

La 09 ianuarie 2017 SA „Termoelectrica” s-a adresat în instanța de
insolvabilitate cu cerere introductivă, solicitând intentarea procesului de
insolvabilitate față de ÎMGFL nr. 4 mun. Chișinău.

Prin încheierea din 17 ianuarie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă
spre examinare cererea introductivă depusă de către SA „Termoelectrica” cu privire
la intentarea procesului de insolabilitate față de ÎMGFL nr. 4 mun. Chișinău și în
scopul prevenirii modificării stării bunurilor debitorului în perioada de până la
intentarea procesului de insolabilitate s-a dispus aplicarea măsurilor de asigurare,
în calitate de administrator provizoriu al insolabilității a fost numit Popa Ion.

Prin hotărârea din 11 aprilie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea
introductivă depusă de către SA „Termoelectrica”, s-a constatat insolabilitatea
debitorului ÎMGFL nr. 4 mun. Chișinău și s-a intentat proces de insolabilitate față
de ÎMGFL nr. 4 mun. Chișinău, cu stabilirea termenului limită de înregistrare a
cererilor de admitere a creanțelor până la data de 26 mai 2017 și a ședinței de validare
a creanțelor pentru data de 04 iulie 2017, ora 10:20.

Prin încheierea din 18 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a dispus
trecerea în procedura de faliment în vederea lichidării patrimoniului ÎMGFL nr. 4
mun. Chișinău și distribuirii produsului rezultat, cu menținerea activității
întreprinderii, fiind numit în calitate de lichidator Popa Ion.

La 26 aprilie 2017 ÎS „Moldtraselectro” a depus cerere, prin care a solicitat
recunoașterea ÎS „Moldtraselectro” în calitate de creditor față de ÎMGFL nr. 4 mun.
Chișinău și încasarea sumei de 208 166,79 lei.

La data de 14 iunie 2017 Popa Ion, administratorul insolvenței ÎMGFL nr. 4 mun. Chișinău a întocmit și prezentat instanței de insolvență tabelul definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului.

Potrivit tabelului definitiv al creanțelor, administratorul insolvenței nu a admis spre validare creanța ÎS „Moldtraselectro”.

La data de 27 iunie 2017 ÎS „Moldtraselectro” a depus contestație împotriva neadmiterii creanței sale în tabelul definitiv al creanțelor față de ÎMGFL nr. 4 mun. Chișinău.

În motivarea contestației sale a invocat că în februarie 2000, întru executarea Legii nr. 336 din 01.04.1999 privind restructurarea datoriilor întreprinderilor din sectorul energetic, datoria ÎMGFL nr. 4 mun. Chișinău față de SA „REC mun. Chișinău” pentru energia electrică livrată în sumă de 28 647,58 lei, a fost transmisă ÎS „Moldtraselectro”. Astfel, ÎS „Moldtraselectro” a devenit succesorul în drepturi al SA „RED mun. Chișinău” pentru energia electrică livrată consumatorilor, inclusiv ÎMGFL nr. 4 mun. Chișinău.

A indicat că transmiterea datoriei furnizorului de energie electrică s-a efectuat în luna februarie 2000 în baza actului trilateral de verificare a datoriilor, semnat de către administratorul și contabilul-șef al ÎMGFL nr. 4 mun. Chișinău. ÎMGFL nr. 4 mun. Chișinău, care avea o datorie în sumă de 208 166,79 lei față de SA „RED mun. Chișinău”, a transmis-o ÎS „Moldtraselectro”.

Prin urmare, odată cu semnarea actului trilateral de transmitere a datoriilor din februarie 2000, noul creditor al ÎMGFL nr. 4 mun. Chișinău pentru datoria în sumă de 208 166,79 lei a devenit ÎS „Moldtraselectro”, fapt recunoscut de către debitor.

ÎS „Moldtraselectro” a solicitat validarea creanței în mărime de 208 166,79 lei, cu includerea acesteia în tabelul definitiv al creanțelor.

Prin încheierea din 02 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a respins contestația depusă de către ÎS „Moldtraselectro” cu privire la neadmiterea creanțelor sale în tabelul definitiv al creanțelor. (f.d. 196, 197-200)

La 05 noiembrie 2018 ÎS „Moldtraselectro” a declarat recurs împotriva încheierii din 02 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea încheierii, în partea respingerii contestației depusă de către ÎS „Moldtraselectro” cu privire la neadmiterea creanței sale în mărime de 208 188,79 lei în tabelul definitiv al ÎMGFL nr. 4 mun. Chișinău și a soluționa problema, cu pronunțarea unei noi hotărâri sub formă de decizie, prin care a admite integral contestația ÎS „Moldtraselectro” cu validarea în volum deplin a creanței în mărime de 208 166,79 lei și includerea acesteia în tabelul definitiv al creanțelor debitorului ÎMGFL nr. 4 mun. Chișinău. (f.d. 201-203)

În motivarea recursului a invocat că încheierea instanței de insolvență este ilegală, deoarece instanța a aplicat eronat normele de drept material și procesual, ceea ce, în consecință au fost apreciate greșit circumstanțele cauzei.

A menționat că, instanța de insolvență în motivarea soluției sale a constatat că creanța pretinsă de recurentă este una tardivă, fiind aplicată norma materială stipulată în art. 267 alin. (2) și art. 272 alin. (1) Cod Civil (în redacția anului 2002)

Consideră, că aplicarea normei legale prevăzută în Codul Civil (în redacția anului 2002) este eronată, or, raporturile dintre participanții actului trilateral este guvernat de Codul Civil (în redacția anului 1964), fiind semnat în anul 2000.

A indicat că art. 86 alin. (2) Cod Civil (în redacția anului 1964) stipulează că prescripția nu se aplică cererilor organizațiilor de stat privitoare la restituirea

bunurilor de stat, care se află în posesiunea nelegitimă a colhozurilor și a altor organizații cooperatiste, celorlalte organizații obștești sau a cetățenilor. Astfel, ÎS „Moldtraselectro” este o entitate de stat, care, prin cererea de validare a creanțelor a solicitat restituirea unei creanțe, care constituie un bun.

A mai invocat că datoria pretinsă a fi restituită este o datorie față de stat, or, această creanță aparține Guvernului Republicii Moldova în persoana ÎS „Moldtraselectro” prin Legea nr. 336 din 01.04.1999 privind restructurarea datoriilor întreprinderilor din sectorul energetic.

Conform art. 8 alin. (1) al Legii insolvenței, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Prin prisma normei citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 02 noiembrie 2017.

Recurenta a recepționat încheierea instanței de insolvență la data de 22 octombrie 2018.

Astfel, recursul declarat la data de 05 noiembrie 2018 este depus în termen.

Examinând argumentele invocate în recurs în raport cu actele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de către ÎS „Moldtraselectro” urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă instanța de recurs, după ce judecă recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele dosarului rezultă că Curtea de Apel Chișinău prin hotărârea din 11 aprilie 2017 a admis cererea introductivă depusă de creditorul SA „Termoelectrica” cu privire la intentarea procesului de insolvență față de ÎMGFL nr. 4 mun. Chișinău, din motivul incapacității de plată a acesteia, a fost declarată ÎMGFL nr. 4 mun. Chișinău în stare de insolvență, fiind intentat procesul de insolvență față de ÎMGFL nr. 4 mun. Chișinău, cu stabilirea termenului limită de înregistrare a creanțelor la data de 26 mai 2017 și stabilirea ședinței de validare a creanțelor pentru data de 04 iulie 2017, ora 10:20.

La 26 aprilie 2017 ÎS „Moldtraselectro” a depus cerere, prin care a solicitat recunoașterea în calitate de creditor față de ÎMGFL nr. 4 mun. Chișinău, cu includerea în tabelul definitiv al creanțelor cu suma datoriei de 208 166,79 lei.

În tabelul definitiv al creanțelor creditorilor ÎMGFL nr. 4 mun. Chișinău, administratorul insolvenței Popa Ion nu a inclus creanța ÎS „Moldtraselectro” spre validare.

La 27 iunie 2017 ÎS „Moldtraselectro” a depus contestație, solicitând rectificarea tabelului definitiv, cu includerea în tabelul definitiv al creanțelor ÎS „Moldtraselectro” în calitate de creditor cu creanța în sumă de 208 166,79 lei.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 02 noiembrie 2017 a respins contestația depusă de către ÎS „Moldtraselectro”.

Examinând argumentele recursului prin prisma prevederilor legale și probelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că încheierea emisă de către instanța de insolvență la 02 noiembrie 2017 este întemeiată, bazată pe aprecierea justă a circumstanțelor de fapt.

Conform art. 140 alin. (1) al Legii insolvenței dacă are o creanță față de debitor născută anterior datei deschiderii procedurii, creditorul înaintează în scris creanța, indiferent de tipul ei, printr-o cerere de admitere a creanțelor adresată instanței de judecată care examinează cauza de insolvență a debitorului. Cererile de admitere a creanțelor se consemnează într-un registru, care se păstrează în instanță.

Conform art. 142 alin. (1) al aceleiași legi, creanțele se supun procedurii de verificare, prevăzută de prezenta lege, de către administratorul provizoriu sau administratorul insolvenței, sau de lichidator, cu excepția creanțelor constatate prin titluri executorii necontestate în termenele prevăzute de legi speciale.

Potrivit art. 143 alin. (5) al Legii insolvenței la expirarea termenului de verificare, administratorul/lichidatorul depune imediat tabelul definitiv în instanța de judecată care examinează cazul de insolvență a debitorului. Creditorii și debitorul au acces la tabelul creanțelor și pot face contestații față de creanțele admise de administrator/lichidator în tabel, precum și asupra celor înlăturate.

În conformitate cu art. 144 alin. (1) al Legii insolvenței debitorul și creditorii pot să formuleze contestații cu privire la creanțele și la drepturile de preferință neadmise sau trecute integral sau parțial de administratorul insolvenței/lichidator în tabelul definitiv. (2) Contestațiile se depun în scris la instanța de judecată care examinează cazul de insolvență cu cel puțin 3 zile înainte de data ședinței fixate pentru examinarea valabilității creanțelor incluse în tabelul definitiv. Contestațiile înaintate după termenul prevăzut se declară tardive și se restituie fără a fi examinate. (8) După expirarea termenului de depunere a contestațiilor prevăzut la alin. (2) și până la încetarea procesului, orice parte interesată poate face contestație împotriva trecerii unei creanțe sau a unui drept de preferință în tabelul creanțelor în cazul descoperirii unui fals sau unei erori esențiale care au determinat admiterea creanței sau a dreptului de preferință, precum și în cazul descoperirii unor titluri hotărâtoare necunoscute până atunci.

Cu referire la contestația depusă de către ÎS „Moldtraselectro” se atestă că, întru executarea Legii nr. 336 din 01.04.1999 privind restructurarea datoriilor întreprinderilor din sectorul energetic, în februarie 2000 a fost semnat actul de verificare a datoriilor ÎMGFL nr. 4 mun. Chișinău față de SA „RED mun. Chișinău” și de transmitere a acestor datorii ÎS „Moldtraselectro”, prin care se confirmă că datoria ÎMGFL nr. 4 mun. Chișinău față de SA „RED mun. Chișinău” constituie 208 166,79 lei.

În conformitate cu art. 267 alin. (1) Cod Civil termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani. Articolul 272 alin. (1) Cod Civil indică că termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Conform art. 271 Cod Civil acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă până la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului.

Astfel, prin prisma normelor de drept enunțate supra, instanța de insolvență justificat a respins contestația depusă de ÎS „Moldtraselectro”, or, s-

a stabilit că creanța ÎS „Moldtranselectro” față de ÎMGFL nr. 4 mun. Chișinău s-a format în luna februarie 2000, în baza actului de verificare a datoriilor ÎMGFL nr. 4 mun. Chișinău față de SA „RED mun. Chișinău”, iar cererea de validare a creanțelor a fost depusă la data de 26 aprilie 2017, cu omiterea termenului de prescripție.

S-a mai stabilit că ÎS „Moldtranselectro” nu a prezentat probe concludente pentru a justifica omiterea termenului de prescripție, nu a înaintat cerere de repunere în termen a cererii de validare a creanței față de ÎMGFL nr. 4 mun. Chișinău și nici nu a întreprins careva măsuri în vederea apărării dreptului său în instanță de judecată.

Instanța de recurs va respinge argumentul declarat de către ÎS „Moldtranselectro” că instanța de insolabilitate a aplicat eronat normele Codului Civil (în redacția anului 2002), pe când speței date îi sunt aplicabile normele Codului Civil (în redacția anului 1994), deoarece actul a fost întocmit în anul 2000, iar conform art. 86 Cod Civil (în redacția anului 1994) datoriilor față de întreprinderile de stat nu se aplică termenul de prescripție.

În conformitate cu art. 6 alin. (1) Cod Civil legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare. (2) Legea nouă este aplicabilă situațiilor juridice în curs de realizare la data intrării sale în vigoare. (3) De la data intrării în vigoare a legii noi, efectele legii vechi încetează, cu excepția cazurilor în care legea nouă prevede altfel. (4) În cazul situațiilor juridice contractuale în curs de realizare la data intrării în vigoare a legii noi, legea veche va continua să guverneze natura și întinderea drepturilor și obligațiilor părților, precum și orice alte efecte contractuale, dacă legea nouă nu prevede altfel.

Astfel, dacă neexecutarea obligațiilor va avea loc după intrarea în vigoare a legii noi, efectele neexecutării, drepturile și obligațiile părților vor fi guvernate de legea nouă.

În asemenea circumstanțe, Colegiul consideră argumentele indicate de către ÎS „Moldtranselectro” în cererea de recurs, ca fiind declarative și lipsite de suport juridic.

Art. 6 al Convenției garantează participanților dreptul la un proces echitabil. Dreptul instituit de art. 6 al Convenției este un drept de ordin procesual, ce presupune apărarea tuturor drepturilor personale și patrimoniale ale unui subiect de drept, în cadrul procedurilor interne și care urmează a fi realizate cu respectarea imperativă a unor garanții, ce trebuie să se înscrie în coordonatele unui proces echitabil, în sensul Convenției.

Curtea a statuat că textul art. 6 al Convenției obligă instanțele să-și argumenteze deciziile luate. Această obligație nu poate fi înțeleasă în sensul că ele trebuie să răspundă în mod detaliat la fiecare argument al părților procesului. Obligația de motivare a deciziilor variază în funcție de natura acestora. „O instanță nu este obligată să dea un răspuns detaliat la fiecare argument înaintat de justițiabil. Totuși, dacă o observație era esențială pentru soluționarea cauzei (în situația în care ar fi fost acceptată de către tribunal) și a fost prezentată de părți întru susținerea poziției lor, atunci tribunalul trebuia să o trateze în mod distinct în hotărârea judecătorească” (Hiro Bălanivs Spania nr. 1021/2001 din 28.03.2003).

Ținând cont de cele menționate și având în vedere faptul că instanța de insolabilitate a constatat și a dat o apreciere justă probelor administrate, a aplicat

corect normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia de a respinge recursul ca neîntemeiat și a menține încheierea Curții de Apel Chișinău.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Întreprinderea de Stat „Moldtranelectro”.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2017.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

judecătorii

Tatiana Vieru

Iurie Bejenaru

Maria Ghervas